

JAARKALENDER KLIMAATPLEIN WINTER

TUINBRANCHE
NEDERLAND

TUIN WINTERKLAAR MAKEN

Door klimaatverandering zijn de winters gemiddeld minder koud, zijn er kortere periodes van vriezen en valt er meer regen dan sneeuw. Maar aan de andere kant nemen de weersextremen toe.

Door je tuin winterklaar te maken, bescherm je jouw planten tegen de winterse omstandigheden en biedt je beschutting aan dieren, insecten en vogels die overwinteren in jouw tuin. Bovendien zijn er verschillende planten die voeding bieden om de vogels de winter door te helpen.

Belangrijk in het winterklaar maken: doe vooral niet teveel! Laat de tuin rommelig! Zodat jouw tuin de winter goed doorkomt en klaar is om weer te stralen!

WAT KAN IK DOEN?

HANG EEN VLINDERKASTJE OP

Sommige vlindersoorten overwinteren in Nederland. Deze vlinders zoeken beschutte plekjes op. Binnen, maar ook buiten in schuurtjes of tussen de bladeren. Help deze vlinders een handje door een vlinderkastje op te hangen!
Klik [hier](#) voor meer info!

VIJVERONDERHOUD

Zorg dat er geen bladeren in jouw vijver blijven liggen. Dit kan het water verzuren en dat is niet goed voor de vijverfauna.

HERGEBRUIK KERSTBOOM

Als het na een zachtere periode ineens gaat vriezen, zorg dan dat je de planten goed beschermt tegen de kou. Om vorstschade te voorkomen. Gebruik de takken van de kerstboom om over planten heen te leggen of steek ze rondom de plant in de grond om de wind te breken.

Klik [hier](#)!

REGENTON LEEGLOPEN

Niet alle regentonnen kunnen tegen vorst. Dus adviseer jouw klanten dat ze hun regenton leeg laten lopen voordat het gaat vriezen!

LAAT DE TUIN ROMMELIG

Voor dieren en planten is de tuin niet winterklaar maken soms het best. Veel dieren en beestjes overwinteren onder bladeren en takken.

BESCHERM JOUW PLANTEN TEGEN VORST EN SNEEUW

Planten moeten beschermd worden tegen vorst en sneeuw. Helemaal als ze al in de lentestemming verkeren en de eerste knoppen en nieuwe blaadjes te zien zijn. Hoe? Klik [hier](#) voor inspiratie en tips!

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.groenklimaatplein.nl
www.ivn.nl/mens-en-natuur/nieuws/help-de-dieren-de-winter-door
www.ivn.nl/afdeling/gemert-bakel-milheeze-de-rips/nieuws/overwinterende-vlinders
www.buitenlevengevoel.nl/snoeien-in-de-winter
tuinseizoen.com/hergebruik-je-kerstboom-in-januari
tuinseizoen.com/tuin-winterklaar-maken
www.buitenlevengevoel.nl/snoeien-in-de-winter
www.ivn.nl/mens-en-natuur/nieuws/winterbloeiers-planten-die-zich-in-de-winter-laten-zien
www.vtwonen.nl/tuinieren/onderhoudskalender

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

- TIP 1:** Presenteer rond het Klimaatplein vlinder- en vleermuizenkasten en insectenhôtels.
- TIP 2:** Promoot op het Klimaatplein een adoptie kerstboom of laat zien hoe je de kerstboom kan hergebruiken.
- TIP 3:** Maak een kerstopstelling op het Klimaatplein met winterse producten, winterbloeiers en beschermmateriaal voor planten.
- TIP 4:** De winter: het ideale moment om na te denken over de indeling van jouw tuin als de vries uit de bodem is.
- TIP 5:** Organiseer een workshop over snoeien in de winter op het Klimaatplein.

VOGELS IN DE TUIN

In de winter is er voor veel vogelsoorten geen voedsel te vinden en daarom vertrekken deze soorten naar warmere oorden. Maar er zijn ook veel soorten die wel bij ons blijven in de winter. Deze vogels kunnen wel wat hulp gebruiken dit seizoen!

Zorg voor divers en afwisselend voedsel in de tuin. Geef geschikte restjes, koop eten of maak het zelf!

Maak onderdak voor vogels door huisjes en andere manieren van beschutting. En laat de planten die de vogels helpen om de winter door te komen staan en snoei niet teveel.

WAT KAN IK DOEN?

NATUURLESPAKKET OVERWINTEREN

Voor het primair onderwijs heeft IVN het [Youtube natuurlespakket - Winter ontwikkeld](#). Door video's en bijbehorende lesbrieven leren de kinderen wat dieren in de winter eigenlijk doen en hoe ze de winter doorkomen.

MAAK ZELF VOGELVOER

Vogelvoer kun je kopen, maar je kunt het ook zelf maken! Een leuke activiteit voor tijdens de kerstvakantie!

Klik [hier](#) voor een recept van de Vogelbescherming.

WAT EET WELKE VOGEL?

Allerlei vogelsoorten in uw tuin deze winter? Mezen, vinken, roodborst, merel, wie weet een specht of koperwiek? Voer dan verschillende dingen, op specifieke plaatsen.

Klik [hier](#) voor een overzicht voor wat welke tuinvogel precies wil en hoe.

ZELF EEN VOGELHUISJE MAKEN

Vogels zijn op zoek naar onderdak en voedsel. Helpt de vogels door zelf een vogelhuisje op te hangen. Je kan deze ook gemakkelijk zelf maken!

Kijk [hier](#) voor inspiratie en verschillende mogelijkheden!

ONLINE CURSUS TUINVOGELS

Ben jij nieuwsgierig naar welke vogels er in je tuin zitten? Of wat er steeds langs jouw balkon vliegt? In deze [korte online cursus van IVN](#) maak je kennis met veelvoorkomende tuinvogels. En ontdek je hoe je er meer naar jouw tuin of balkon lokt.

27, 28 & 29 JANUARI

TUINVOGELTELLING

WWW.VOGELBESCHERMING.NL/TUINVOGELTELLING

CURSUS TUINVOGELS 2023

KNNV Apeldoorn en IVN Apeldoorn verzorgen jaarlijks meerdere korte, oriënterende vogelcursussen. Altijd al willen weten welke vogels uw tuin bezoeken en hoe u het hele jaar door van uw tuin een echt vogelparadijs kunt maken?

Klik [hier](#) voor meer info!

WAAR KAN IK MEER INFO VINDEN?

www.vogelbescherming.nl/actueel/bericht/winterwonder-vogeltuin
tuinseizoen.com/zelf-vogelvoer-maken
www.buitenlevengevoel.nl/vogelbadjes-inspiratie
www.buitenlevengevoel.nl/vogelhuisjes-maken
www.ivn.nl/mens-en-natuur/nieuws/help-de-dieren-de-winter-door
tuinseizoen.com/hele-jaar-vogelverdielende-tuin
www.vogelatlas.nl
kleinetuinen.nl/tuinvragen/vogels-voeren-winter-welk-voer

5 TIPS VOOR OP HET KLIMAATPLEIN

- TIP 1:** Maak een winteropstelling op het Klimaatplein met bijvoorbeeld een bevroren vijver met een wak erin voor de vogels, vogelhuisjes, voedsel voor vogels en planten en struiken die in de winter bessen dragen.
- TIP 2:** Organiseer een workshop vogelvoer maken op het Klimaatplein.
- TIP 3:** Organiseer een workshop nestkastjes maken op het Klimaatplein.
- TIP 4:** Presenteer op en rond het Klimaatplein vogelvoer, nestkastjes en andere vogelproducten.
- TIP 5:** Geef een workshop over welke vogels in Nederland achterblijven in de winter en wat deze vogels nodig hebben (aan voedsel) om te kunnen overwinteren.